

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/10/2015
Identifikačné číslo spisu:	5014200819
Dátum vydania rozhodnutia:	20.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5014200819.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: JUDr. O. S., nar. XX. Z. XXXX, r. č.: XXXXXX/XXX, bytom P., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne o starobnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/195/2014-77 zo dňa 6. novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/195/2014-77 zo dňa 6. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 19. mája 2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 65, § 74, § 293z a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 24. septembra 2010 v sume 364,-Eur mesačne a s následnými zvýšeniami od 1. januára 2011 na sumu 370,60 Eur mesačne, od 1. januára 2012 na sumu 382,90 Eur mesačne, od 1. januára 2013 na sumu 394,10 Eur mesačne a od 1. januára 2014 na sumu 402,90 Eur mesačne. V priebehu konania vydala odporkyňa ďalšie rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18. septembra 2014, ktorým zmenila napadnuté rozhodnutie zo dňa 19. mája 2014, po zhodnotení vymeriavacích základov v celkovej sume 26 950,-Sk za dobu služobného pomeru od 1. januára 1981 do 31. júla 1981, zistených prostredníctvom Policajnej akadémie Českej republiky, Praha, pričom suma starobného dôchodku navrhovateľa sa nezmenila.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne podľa § 2501 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

Po citácii relevantných právnych predpisov § 65 ods. 1, § 293z a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.

uviedol, že dôchodkový vek navrhovateľ podľa § 65 ods. 2 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. s použitím ustanovenia § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení navrhovateľ dosiahol dovŕšením 55 rokov veku, XX. W. XXXX. Pretože navrhovateľ zároveň získal najmenej 25 rokov obdobia dôchodkového poistenia vrátane doby služby, splnil podmienky nároku na starobný dôchodok v súlade § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že podľa potvrdenia Ministerstva vnútra SR č. SPOU OSZ 47.569-10/2014-VZ bol navrhovateľovi podľa § 143h ods. 1 a ods. 2, v súlade s § 38, § 39, § 58 a § 60 zákona č. 328/2002 Z.z. priznaný výsluhový dôchodok od 1. januára 2008. Súčasťou rozhodnutia Ministerstva vnútra SR č. SPC OSZ-47.569-3/2013-VZ zo dňa 5. apríla 2013, ktorým bol navrhovateľovi priznaný od 1. januára 2008 výsluhový dôchodok s nárokom na jeho výplatu od 4. marca 2013 v sume 74,65 € mesačne je informácia. Podľa § 143h ods. 3 zákona č. 328/2002 Z. z. výsluhový dôchodok policajta priznaný podľa § 137 alebo podľa § 143h ods. 1 sa pri splnení podmienky veku rozhodujúcej na nárok na starobný dôchodok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení vypočíta zo základu zisteného podľa § 60 ku dňu skončenia služobného pomeru podľa predpisov účinných v čase skončenia služobného pomeru a zvýši sa podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2008. Nárok na výplatu takto vypočítaného výsluhového dôchodku vznikne odo dňa splnenia uvedenej podmienky, najskôr však od 1. januára 2008. Zo znenia tohto ustanovenia je zrejmé, že Vám priznaný výsluhový dôchodok sa ku dňu, kedy splníte podmienku veku rozhodujúcu na nárok na starobný dôchodok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (XX. Z. XXXX) rekonštruje tak, že sa vypočíta zo základu zisteného podľa § 60 ku dňu skončenia služobného pomeru a vypočíta sa podľa predpisov účinných v čase skončenia služobného pomeru, ako keby Vám podľa týchto predpisov vznikol nárok na príspevok za službu, ktorý sa zvýši odo dňa skončenia služobného pomeru. Nárok na výplatu takto vypočítaného dôchodku Vám vznikne odo dňa splnenia uvedenej podmienky, o čom OSZ SPSČaOÚ MV SR rozhodne bez žiadosti automaticky.

Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku odporkyňa rozhodnutím zo dňa 19. mája 2014 priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 24. septembra 2010 v sume 364,- € mesačne s následnými zvýšeniami. Po zhodnotení vymeriavacích základov v celkovej sume 26.950,- Sk za dobu služobného pomeru od 1. januára 1981 do 31. júla 1981, ktoré boli zistené prostredníctvom Policajnej akadémie Českej republiky, Praha, bolo vydané zmenové rozhodnutie zo dňa 18. septembra 2014. Suma starobného dôchodku navrhovateľa zostala v pôvodnej výške, teda zostala nezmenená, po príslušných zvýšeníach v sume 402,90 Eur mesačne.

Konajúci súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s vyjadrením odporkyne, ktorá postupovala pri posudzovaní nároku navrhovateľa na starobný dôchodok k 24. septembru 2010 v súlade s čl. 33 Dohovoru č. 128, v súlade s ustálenou súdnou praxou vyjadrenou v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR R 55/2011. Na nárok na starobný dôchodok a jeho následné krátenie v súlade s čl. 33 Dohovoru č. 128 nemá vplyv skutočnosť, že navrhovateľovi sa výsluhový dôchodok vyplácal až od 4. marca 2013, ale právne relevantná je skutočnosť, že mu bol výsluhový dôchodok priznaný 1. januára 2008.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, zrušil rozhodnutie odporkyne zo dňa 19. mája 2014 v spojení s rozhodnutím zo dňa 18. septembra 2014 v časti krátenia starobného dôchodku o sumu 240,16 Eur mesačne. Podľa jeho názoru odporkyňa rozhodla neoprávnene a v rozpore s Dohovorom č. 128. Žiadal tiež, aby odvolací súd uložil odporkyni povinnosť doplatiť navrhovateľovi neoprávnene skrátené mesačné dôchodkové dávky od 24. septembra 2010.

Poukázal na skutočnosť, že v súdnom spise sa nachádza dôkaz o tom, že navrhovateľ v čase priznania starobného dôchodku (k 24. septembru 2010) nebol poberateľom žiadnej inej peňažnej dávky sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť. Podľa ustanovenia Dohovoru č. 128 je nad všetky pochybnosti jasné, že iba poberanie inej dávky je dôvodom na krátenie dôchodku. Dohovor sa ani slovom nezmieňuje o dátume (termíne) priznania tejto dávky a pozná iba termín poberá.

Taktiež poukázal na to, že rozhodnutie NS SR č. 55/2011 nepojednáva o výsluhovom dôchodku, ale o príspevku za službu považovanom za výsluhový dôchodok, čo sú dve neporovnateľné kategórie. Úmyslom zákonodarcu bolo, aby súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší, resp. aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý mal všetky doby zamestnania hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia).

Zo zákona č. 328/2002 Z.z. priamo nevyplýva, že výsluhový dôchodok je dávkou poskytovanou za prežitie určitého veku, t.j. za tú istú udalosť (čl. 19 Dohovoru), za ktorú je poskytovaný starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia.

Ďalej uviedol, že medzinárodný Dohovor č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dôchodkoch v čl. 32 ods. 2, ako norma nadriadená vnútroštátnemu zákonodarstvu, umožňuje krátenie starobného dôchodku za splnenia podmienky, že chránená osoba dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť. Najvyšší súd SR vo svojich rozsudkoch sp. zn. 4So 193/2007 ale aj 4So 189/2007 vykladá ustanovenie § 32 ods. Dohovoru č. 128 tak, že tá istá sociálna udalosť je prežitie určitého veku. Rovnako Najvyšší súd SR vykladá pojem „výsluhový dôchodok“ tak, že vznik nároku na výsluhový dôchodok nie je odvodený od dovŕšenia veku potrebného pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení. Naopak je založený na princípe výsluhy, t.j. trvania služobného pomeru počas určeného počtu rokov. Na základe výkladov Najvyššieho súdu SR je nepochybné, že v prípade poberania výsluhového dôchodku sa nejedná o tú istú udalosť a to z toho dôvodu, že na jeho vznik nemá žiaden vplyv vek chránenej osoby.

Odporkyňa zotrvala na vecnej správnosti napadnutého rozsudku a jej rozhodnutia. Dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ považuje odporkyňa za neopodstatnené. Odporkyňa má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne zo dňa 19. mája 2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 65, § 74, § 293z a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 24. septembra 2010 v sume 364,-Eur mesačne a s následnými zvýšeniami od 1. januára 2011 na sumu 370,60 Eur mesačne, od 1. januára 2012 na sumu 382,90 Eur mesačne, od 1. januára 2013 na sumu 394,10 Eur mesačne a od 1. januára 2014 na sumu 402,90 Eur mesačne. V priebehu konania vydala odporkyňa ďalšie rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18. septembra 2014, ktorým zmenila napadnuté rozhodnutie zo dňa 19. mája 2014, po zhodnotení vymeriavacích základov v celkovej sume 26 950,-Sk za dobu služobného pomeru od 1. januára 1981 do 31. júla 1981, zistených prostredníctvom Policajnej akadémie Českej republiky, Praha, pričom suma starobného dôchodku navrhovateľa sa nezmenila.

Podľa § 65 ods. 1 a § 293z zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 555/2007 Z.z. nárok na starobný dôchodok vzniká získaním 10 rokov obdobia dôchodkového poistenia a dosiahnutím dôchodkového veku, ak poistenec dosiahol dôchodkový vek v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2007.

Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie vrátane služby zaradenej do I. a II. kategórií funkcií sa priznávajú k 31. decembru 2013. Dôchodkový vek navrhovateľ podľa § 65 ods. 2 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. s použitím § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení dosiahol dovŕšením 55 rokov veku, XX. Z. XXXX. Navrhovateľ zároveň získal najmenej 25 rokov obdobia dôchodkového poistenia vrátane doby služby a tým splnil podmienky nároku na starobný dôchodok. Pri posúdení nároku na dôchodok a určení jeho

sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia (vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z.z. považujú). Získanie ďalšieho obdobia dôchodkového poistenia nebolo preukázané, pričom navrhovateľ získal 38 rokov a 356 dní obdobia dôchodkového poistenia.

Ako je zrejmé z potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPOU OSZ 47.569-10/2014 bol navrhovateľovi podľa § 143h ods. 1 a 2, v súlade s § 38, § 39, § 58 a § 60 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov priznaný výsluhový dôchodok od 1. januára 2008.

V uvedenej právnej veci v súlade s názorom krajského súdu ako i odporkyne najvyšší súd udáva, že suma starobného dôchodku je určená podľa § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadreným v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk pod číslom R 55/2011, podľa ktorého sumu starobného dôchodku je potrebné určiť v súlade s čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) uverejneného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb.

V prípade nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného systému ako aj osobitného systému sociálneho zabezpečenia je možné v zmysle citovaného dohovoru starobný dôchodok zo všeobecného systému krátiť. Na nárok na starobný dôchodok a jeho následné krátenie v súlade s čl. 33 Dohovoru č. 128 nemá vplyv skutočnosť, že navrhovateľovi sa výsluhový dôchodok vyplácal až od 4. marca 2013, ale právne významná je skutočnosť, že mu bol výsluhový dôchodok priznaný.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 od. 1, 2 O.s.p. potvrdil, pričom sa stotožnil s právnym posúdením veci, ktoré krajský súd náležite odôvodnil.

Námietky navrhovateľa neboli tak spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.